

Stadt Köln

Rêbera Jiyana li Kolnê

Agahdarî bi zimanek hêsan

www.ki-koeln.de/downloads/wegweiser-wohnen-in-koeln/

Rêbera Jiyana li Kolnê wekî nûhatî

Agahiyên li ser jiyana li bajêr bi zimanekî sade

Tabloya naverokê

Pêşgotin 6

1. Li Apartmanekê bigerin 8

1. Meriv çawa daîreyek peyda dike 10
2. Kontrola apartmanê 12
3. Mesrefa girtina mobîlya ji kirêdarê berê 14
4. Peymana kirê 16
5. Di peymana kirê de wiha tê gotin 18
6. Ji kerema xwe peymana kirê kontrol bikin 22
7. Protokola veguhastina apartmanê 24
8. Belgeya pêşkêşvanê xanî 25
9. Ma tu pere ji daîreya refaha civakî an navenda kar distînî? 26

2. Jiyana li Kolnê 30

1. Qanûnên Xanî 33
2. Mesrefên 34
3. Maf û erkên wek kirêdar 36
4. Maf û erkên xwediyê xanî 38
5. Mêvan û bin-kirêdar 39
6. Zibil 40

3. Ji malê bar dîkin **42**

1. Ez çawa dîkarim peyman a daîreya xwe biqedînîm? 44
2. Piştî bidawîbûnê divê ez çi bikim? 49
3. Berî ku derkevim derve divê ez çi bikim? 50
4. Dema ku xaniyek radest bikim divê ez çi bihesibînim? 53
5. Dema ku ez diçim divê ez çi bifikirim? 59
6. Divê ez ji bo depoyê çi bifikirim? 62

4. Mafên we di rewşa cihêkariyê de **64**

1. Cudakarî çi ye û qanûn li ser çi dibêje? 66
2. Di rewşa cihêkariyê de divê ez çi bikim? 67

5. Alîkarî **68**

- Alîkarî li ser Înternetê 70

Pêşgotin

Bi xêr hatî Kolnê!

Henriette Reker

Şaredarê Bajarê
Kolnê

Xwendevanê hêja,

Bi germî bi xêrhatina we li bajarê me dikim.

Ev broşur beşek ji çanda me ya pêşwaziyê ye û mebesta wê ew e ku ji we re bibe alîkar ku hûn riya xwe li dora bazara xaniyên Kolnê bibînin. Di vê rêbernameyê de hûn ê serîşteyên li ser xanî bibînin,

Şîret li ser dîtina apartmanekê li Kolnê û derketina ji apartmanekê – û ev hemû bi gelek zimanan!

Di broşurê de her weha agahdarî li ser mijara cûdaxwaziyê û ku hûn dikarin agahdarî an şêwirdariyê bistînin, ger hewceyê we be.

Ji hemû kesên ku nû li Kolnê ne, ji bo destpêkek xweş dixwazim!

Henriette Reker

Henriette Reker
Şaredarê Bajarê Kolnê

1.

**Li Apartmanekê
bigerin**

1. Li Apartmanekê bigerin

1. Meriv çawa daîreyek peyda dike

– Ji bo dîtina xaniyek, hûn dikarin jêrîn bikin:

- Di **rojnameyê** de digerin
- Di **Înternetê** de digerin
- an jî ji **kesên din** alîkarî bixwaze.

– Hay ji sextekar û sextekaran hebin! Hûn dikarin bêtir agahdarî li ser **lêgerîna malê** li ser înternetê bibînin:

<https://bit.ly/2Mqh2sn>

– Ger belgeyek we hebe ku **hûn mafdar in ku apartmanek** bistînin hêsantir e.

Kurtenivîsa vê yekê ev e: **WBS.**

Bi vê sertîfîkayê, hêsantir e ku meriv apartmanek erzan bistîne.

Ji bo wergirtina vê sertîfîkayê, hûn dikarin serî li WBS li Ofîsa Xanî bidin.

Hûn dikarin forma serîlêdanê ji bo

sertîfîkaya mafê xanî bi serhêl an li ser

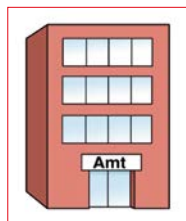
kaxiz dagirin. Biçe ser formê:

<http://bitly.ws/AB9o>

Heger pereyê we têra jiyanê bike lê **têrêya kirê nake**, hûn dikarin serlêdana alîkariyê bikin. **Alîkariyê** jê re **yarmetiya xaniyan** tê gotin.

Hûn dikarin serlêdanê bi serhêl li vir bişînin: <http://bitly.ws/Eg8E>.

- Heger tu ji **Daîreya Karûbarên Civakî** an **Navenda Karê** pere distînî, divê tu berê bi kesekî li ofîsê re bixivî. Ev kes biryarê dide ka buro ji bo we kirê dide yan na.

Her weha hûn dikarin rasterast biçin komeleyek xanî. dikarin li ser Înternetê li ser Hûn **komeleyên xaniyan** ên li Kölnê li ser vê navnîşanê bibînin:
<http://bitly.ws/AB8S>

2. Kontrola apartmanê

Ger we reklamek ji bo daîreyekê dît, divê hûn berê apartmanê kontrol bikin. Peyva vê yekê ev e: **Kontrola apartmanê**.

- Berî temaşekirinê, divê hûn zanibin ka xwediye xanî we fêm dike. Ev tê wê wateyê: Gelo ew bi zimanekî ku hûn jê fam dikin dipeyve. Pêşî bipirsin xwediye xanî bi kîjan zimanan diaxive. An jî yekî ku ji we re wergerîne bi xwe re bîne.

- Xwediye malê dixwaze bêtir li ser te bizanibe. Bo nimûne: Ma hûn dixebitin û **pere** qezenc dikin an na. Yan jî tu ji **ofîsê pere** distînî yan na. Xwediye malê dixwaze bizane ka deynên te hene yan na. **Schufa** di vê derbarê de agahiyan dide.

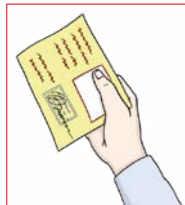

- Schufa ji mirovan gelek agahiyan berhev dike. Hûn dikarin her sal raporek Schufa bistînin. Hûn bi gelemperî ne hewce ne ku ji bo vê yekê tiştek bidin. Pir caran, agahdariya belaş ji bo xwediye xanî bes e. Çêtir e ku meriv bi xwediye malê re biaxive.

Heke hûn tişteke fêma nakin alîkariyê bistînin.

Hûn dikarin serlêdana daneya Schufa ya belê li vir bikin: <http://bitly.ws/AB99>

- Divê hûn **belgeyên** cihêreng nîşanî xwediyê xanî bidin Dema ku hûn ji bo teftîşa daîreyê diçin van kaxezan bi xwe re bibin:

- **Sertîfîkaya we ya mafdariyê ji bo xanî**

- **Belgeya** hatina te. Bo nimûne:
Daxuyaniya meaşê we. Ev kaxezek e ku dibêje hûn di karê xwe de çiqas qezenc dîkin.

- Delîlên **alîkariyên civakî** ji ofîsa.
Ev tê wê wateyê: Kaxezek ku ji we re dibêje ka hûn çiqas pere ji ofîsa refahê an navenda kar distînin.
- Li ser her tiştê ku ji bo we girîng e, bi xwediyê xanî re bipeyive. Ger pirsên we hebin an jî tişteke fêma nekin ji xwediyê xanî re jî bibêjin.

- **Bandora yekem** pir girîng e. Ji aliyê xwe yê herî baş ve xwe nîşan bidin! Baş li xwe bikin. Di wextê xwe de bin.

3. Xerca rakirina mobîlya ji kirêdarê berê

Carinan kirêdarê berê ji bo tiştên ku divê di apartmanê de bimînin ji we pereyan dixwaze. Bo nimûne:

- amûrên mitbaxê
- An mobîlya.

Tê gotin: **Ablöse (lêçûna xwedîkirinê)**. Ger hûn heqê Ablöse bidin, hûn dikarin tiştan biparêzin.

Giring:

Berê bi kirêdarê berê re li ser Ablöse bipeyivin.

Divê Ablöse **maqûl** be.

Ev tê wê wateyê: Divê biha ne pir zêde be.

Tenê gava ku we peymana kirê **îmze** kir divê hûn xercê **Ablöse** bidin.

Şîret: Ji bo firotanê **peymanek** çêbikin. Li ser kaxezek binivîse:

- Navê te û navê kirêdarê berê.
- Çi tiştên ku hûn bikin.
- Dema ku hûn tiştan bikin.
- Çiqas pere hûn ji bo wê bidin.
- Û ku hûn tenê gava ku hûn diçin hundurê daîreyê tiştan bikin

Her du jî di dawiyê de kaxezê **îmze** dikin. Ji bo ku hûn hîn jî paşê wê îspat bikin: Min heqê tiştan da. Ez dikarim tiştan biparêzim.

Giring:

Heger tu ji daîreya refaha civakî an navenda kar pere distînî, tu dikarî berî kirîna ji wan bipirsî ka tu dikarî Ablöse (lêçûna xwedîkirinê) bi tevahî yan jî qismî bistînî. Ger **mobîlya** we tune be, hûn dikarin ji bo **alavên bingehîn** serlêdan bikin.

Agahiyên bêtir li ser serîlêdanê dikarin li ser rûpela 28-ê bibînin. Hûn dikarin bêtir agahdarî ji Navenda Kar a li ser Înternetê bibînin: <http://bitly.ws/AB9x>

4. Peymana kirê

Berî ku hûn derbasî xaniyek an xaniyekê bibin, divê hûn **peymanek** kirê çêkin. Ev peymanek bi xwediyê xanî re ye

Ji kerema xwe her **gav peymanek kirê ya nivîskî** çêbikin. Ji ber vê yekê hûn dikarin her gav tiştê ku we bi xwediyê xanî re li hev kiriye kontrol bikin.

Hûn ê her gav2 peymana kirêdariyê hebin:

- 1 peyman ji bo we ye.
- 1 peyman ji bo xwediyê xanî ye.

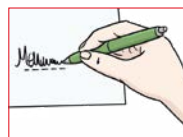
Giring:

Divê hûn peymana kirê **îmze** bikin.

Ji bo vê yekê, divê hûn bi xwediyê xanî re randevûyekê çêbikin. An jî xwediyê xanî dê peymanê bi **posteyê** ji we re bişîne

Giring:

Em pêşniyar dikin ku her **du** hevkar peymana kirê îmze bikin. Divê xwediyê xanî jî îmze bike. Peymana kirêdariyê tenê dema ku we û xwediyê xanî ew îmze kiribin derbasdar e.

Baldarî:

Berî ku hûn peyman kirê îmze bikin, bi baldarî bixwînin. Gava ku hûn her tiştî fêm dikin, tenê peyman kirê îmze nekin. Ger tu zêde ji almanî fam nekî, divê kesek ji te re wergerîne. Heke hûn tiştek fêm nakin, ji kesek bixwaze ku ji we re şirove bike.

Hûn dikarin alîkariyê bistînin:

– Komeleya Kirêdaran:

<https://bit.ly/2QM3yFL>

– an navenda şêwirmendiya xerîdar:

<http://bit.ly/2Nc2wRc>

Dema ku hûn peyman kirêdariyê îmze dikin, hûn **kirêdar** in. Ev tê wê wateyê: Hûn dikarin biçin apartmanê û li wir bijîn.

Wê demê hûn ê bibin xwedî **maf û erkên taybetî**. Ev tê wê wateyê: Tiştên ku hûn destûr **tdidin ku hûn li malê bikin hene**. Û Tiştên ku hûn **nikarin bikin hene**.. Ev tişt di **peyman kirê** de hene.

Giring:

Hin tiştên ku xwediye malê ji we re nake.
Divê hûn van tiştan bi xwe bikin:

- Ji bo elektrîkê qeyd bikin
- Ji bo gazê qeyd bikin
- Ji bo înternetê qeyd bikin
- Xercên lîsansa radyoyê bidin
- Bîmeya mal û berpirsiyariyê pêk bînin

Ma peyman a kirêdariya we diyar dike ku hûn hewceyê bîmeya berpirsiyariyê ne? Ger hûn ji Navenda Karê pereyan wergirin, Navenda Kar bi gelemperî dikare mesrefan bigire.

5. Di peyman a kirê de wiha tê gotin:

- Tu kîjan xanî kirê dikî.
Û kîjan odeyên wê ne. Bo nimûne: Daîra li qata yekem li milê rastê. Ew tê de: 3 ode, metbex, salon, serşo û bodrum.
- Dema ku hûn dikarin biçin hundurê xanî. Tê gotin: **Destpêka kirêdariyê.**

– **Mesrefa daîreya mehê çiqas e.**

Kirê ji van pêk tê:

1. Kirêya bingehîn Kirêya bingehîn ev e:

Kirê bêtî lêçûnên kargêriyê.

– **2. Lêçûnên kargêriyê.**

Ev ji bo lêçûnên zêde ne

– Av

– Zibil

– Paqijkirina kolanan

– Parastina milkê

– Û tiştên din divê hûn bidin, wek
lêçûnên germkirinê ji bo germkirina
navendî. Ji „**kirêya bingehîn**” ya bi
„**lêçûnên xebitandinê sar**”, tê gotin
„**kirêya sar brût**”. Ji „**kirêya bingehîn**”
ya bi „**Blêçûnên xebitandina sar**”
û hemî lêçûnên din (wek lêçûnên
germkirinê) ku divê ji xwediya xanî re
were dayîn, jê re „**kirêya germ brût**” tê
gotin.

Hin lêçûn salê carekê tene dayîn. Bo

nimûne: Mesrefên ji bo germkirinê.

Mesref bi serfkariya we ve girêdayî ye.

Çêtir e ku meriv bipirse ku fatûreya

karûbar a paşîn bibînin. Ew rêjeya

pereyê ku pergala germkirinê sala borî

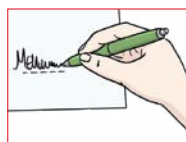
lêçû nîşan dide.

- Dema ku tu daîreyekê kirê dikî, bi gelemperî divê tu. **Depoyek** bidî.
- Depoyek pereyê kirêdar e. Ev pere ji bo xwediye malê şeklek **ewlehiyê** ye. Xwediye malê ji bo **zerara** xanî bi pereyan bi kar tîne.
Bo nimûne:
  - Ger hûn di xanî de zîrarê bidin tiştek.
  - Ger xwediye xanî hewce bike ku xanî tamîr bike.

Giring:

Heya ku we **peymana kirê îmze** neke, ne hewce ye ku hûn **depayê** bidin û divê depo ji 3 mehan bêtir kirêya bingehîn derbas neke.

Ger daîre bi rêkûpêk be, piştî ku hûn ji derve derketin, hûn ê depoyê paşde bistînin.

Ji bo bêtir agahdarî, li rûpela 62 binêre. Hûn dikarin bêtir agahdarî li ser depoyê li ser înternetê bibînin:
<http://bit.ly/2LlI66n>

– **Çi maf û erkên we hene.**

Ev tê wê wateyê: Tiştê ku hûn destûr didin ku hûn li Apartmanê bikin. Û ya ku hûn hewce ne ku di apartmanê de bikin.

Bo nimûne:

- Çiqas divê hûn ji bo apartmanê bidin.
- Heke hûn dikarin heywanan di apartmanê de hebin.
- Ma hûn hewce ne ku daîreyê boyax bikin.

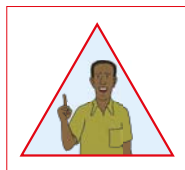
- **Çi maf û erkên xwediye malê hene.** Bo nimûne: Çi karê ku xwediye xanî hê jî divê bike heta ku xanî amade be û hûn karibin tê de bi cih bibin.

Tê gotin: **Tamîrkirina Kêmasiyan.** Ev tê wê wateyê: Xwediye malê an hîn jî hewce dike ku tiştek di apartmanê de tamîr bike.

Giring:

Divê xwediye malê **hemû kêmasiyan binivîsîne. Berî ku hûn têkevin hundur, xwediye xanî divê hemî kêmasiyan rast bike.**

6. Ji kerema xwe peymanana kirê kontrol bikin:

- **Peymana kirê heya kengê derbasdar e?** Peymana kirêdariyê bi bingeîn vekirî ye.

Wateya vekirî tê wateya: Peyman derbasdar e heya ku hûn an xwediye xanî peymanê biqedînin. Tenê carinan dikare peymanana kirê di demê de **sînordar** be. **sînordar** tê wateya: Peyman tenê ji bo demek diyarkirî derbasdar e.

Bala xwe bidin vê:

Ma divê **devjêberdana bidawîbûnê** were encamdan? Agahiyên bêtir li ser rûpela 46 hene (Termination Waiver Section).

- **Dê kirê zêde bibe?** Carinan xwediye xanî piştî demek diyar kirê zêde dike.

3 cureyên zêdekirina kirê hene:

1. Kirêya pîvanê

Ev tê wê wateyê: **Di destpêkê** de hûn **kêmtir kirê didin**. Dûv re hûn neçar in ku **bêtir kirê bidin**.

2. Modernîzekirin

Carinan dema ku xwediye xanî xanî nûjen dike kirê zêde dibe.

Bo nimûne:

- Dema ku ew germkirinê nû dike.
  - An jî gava ku ew paceyên nû saz dike.
- Di wê rewşê de, kirê dikare zêde bibe!

3. Guhertina kirêya herêmi Wateya

wê: Divê hûn bêtir kirê bidin ji ber ku kirêyên din ên li bajêr zêde ne. Ji bo ku li gorî kirêya herêmi be dê kirê bê bilindkirin.

Giring:

Zêdekirina kirê divê bi nivîskî be. Li ser mîqdara kirê an

zêdekirina kirê an jî tiştek ji we re xerîb xuya dike şîretan bistînin.

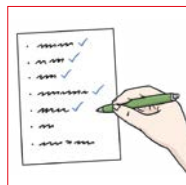
Komeleya Kirêdaran:

<http://bitly.ws/AB9N>

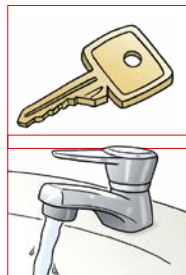
7. Protokola veguhastina apartmanê

Berî ku hûn têkevin hundur, protokolek **radestkirinê ya guncan çêbikin..** Ev kaxezek e ku dibêje apartmanek berî ku hûn tê de bijîn çawa dixuye. Ev tê wê wateyê: Mîna ku **rewşa** daîreyê çawa bû. Bo nimûne: Ma dîwarên nû nû hatine boyaxkirin.

Ev divê di protokola radestkirina daîre de were diyar kirin:

- Navê **kirêdar** çi ye?
- Navê **xwediye malê** çi ye?
- Kirêdar kengê diçe nav apartmanê?
- **Rewşa** daîreyê çi ye?
Ev tê wê wateyê: Xanî di rewşek baş de ye? An jî **zirarek**, heye ku divê were sererast kirin?
- Te çend **kilît** girtin?
- **Metreya** elektrîk û avê çi ye? Xwendina metre nîşanî we dide ku we çiqas elektrîk û av bikar aniye.

Giring:

Divê hûn û xwediye xanî protokolê **îmze** bikin. Ji kerema xwe protokolê li cîhek ewle bihêlin.

Zêdetir agahdarî li ser **protokola radestkirina xanî dikare** li ser Înternetê were dîtin: <https://bit.ly/2xCHSUq>

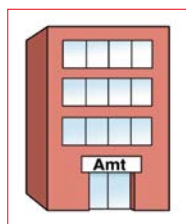

8. Belgeya pêşkêşvanê xanî

Dabîinkerê xanî peyvek din e ji bo: Xwediyê malê. Hûn ê **sertîfîkaya dabîinkerê xanî** ji xwediyê xanîyê xwe bistînin. Ev kaxez dibêje ku hûn xanîyê kirê dikin.

Ji bo nivîsgehê hûn vê sertîfîkayê hewce ne. Bi vê yekê, **divê hûn di nav 2 hefteyan de li navendek xerîdar a bajarê Kolnê ji nû ve qeyd bikin.**

Ji nû ve qeydkirintê vê wateyê:: Hûn ji Navenda Xerîdar re dibêjin ku hûn bar kirine û navnîşanek nû heye.

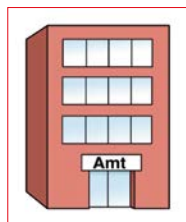
Pêdivî ye ku hûn belgeya pêşkêşkara xanî ya **orjînal** bidin. Û divê hûn **kaxezên nasnameya xwe bînin!**

Navenda Xerîdar wê dûv re tesdîqê bide we ku hûn di apartmanê de dijîn.

Hûn dikarin navnîşan û demjimêrên vekirina **navenda xerîdar** li ser înternetê bibînin: <http://bit.ly/2wjzjwp>

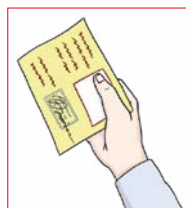
9. Ma tu pere ji daîreya refaha civakî an navenda kar distîni?

Ger hûn dizanin ku hûn dixwazin bar bikin, ji Navenda Kar re bêjin. Heta ku kaxezên pêwîst ji ofîsa **refaha civakî** an **navenda kar** negirin divê hûn **peyman** **kirêdariyê** îmze nekin. Ger hûn pereyan ji daîreya refaha civakî an navenda kar bistînin divê hûn vê bikin:

1. Ji xwediyê malê xwe ji bo **pêşniyara kirê** bipirsin. Ev kaxezek e ku hemî agahdariya li ser daîreya we heye. Pêşniyara kirêkirinê wiha dibêje: Kîjan daîreya ku hûn dixwazin kirê bikin. Û hûn ê çiqas ji bo wê bidin.

2. Pêşniyara kirêkirinê bidin **Daîreya Karûbarên Civakî** an **Navenda Kar**. Ofîs pêşniyara kirêkirinê lêkolîn dike. Ger her tişt bi rêkûpêk be, **nivîsgeh dê kirêya we bide**. Hûn ê ji bo vê **sertîfîkayê** bistînin.

Sertîfikayê tê gotin: **Sertîfikaya ji bo vegirtina lêçûnên**. Sertîfîka dibêje ku ofîs kirêya we dide. Agahiyên zêdetir ji Navenda Kar: <http://bitly.ws/ABa2>

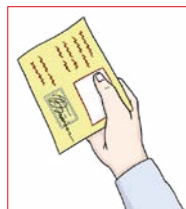
3. Carinan ofîs dê emaneta we jî bide. Ev tê wê wateyê:

- Serlêdana depoyê li **ofîsa xanî** ya bajarê Kölnê bikin, eger hûn alîkarî ji **daîreya refaha civakî** an **navenda kar** wergirin.
- Heger wek **penaxwaz** hewceyê alîkariyê be, hûn dikarin biçin Daîreya Xanî ya Daîreya Karûbarên Civakî.
- Bi bajarê Kolnê re **peymanek** çêdikin. Dûvre bajar pereyê **emanetê** dide xwediye malê.
- Divê hûn drav bi perçeyên piçûk **vegerînin**.

Hûn dikarin bêtir agahdarî li ser **Yekîneya Xanî** li ser Înternetê bibînin:

<http://bit.ly/2OUjGTG>

Ji bo vê yekê hûn ê hewceyê **Sertîfikaya ji bo vegirtina lêçûnên**. Ger bajarê Kölnê emaneta we bigire, hûn ê ji ofîsê **belgeya emanetê** bistînin. Sertîfîka diyar dike ku nivîsgeh dê **emaneta** we bide.

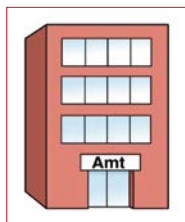
4. Bi **herdu sertîfikayan** here cem xwediye malê. Tenê hingê divê hûn **peymana kirê îmze** bikin.

Giring:

Heta ku hûn **hemî** sertîfikayên ji nivîsgehê nebin, peymana kirê îmze nekin:

- **Sertîfikaya ji bo vegirtina lêçûnên**
- **û sertîfikaya emanetê** Ev tê wê wateyê: Tenê gava ku hûn teqez zanibin ku ofîsa refaha civakî an navenda kar dê kirê û emaneta we bide.

5. Dema ku we peymana kirê îmze kir: Ji **peymana kirêya xwe kopiyek çêbikin**.

6. Kopiyê bidin **Daîreya Karûbarên Civakî** an Navenda Kar.

Wê hingê hûn dikarin ji bo **amûrên bingehîn serlêdan bikin**. Ev tê wê wateyê: Hûn ji bo **pereyê mobîlyayê** serî li ofîsê didin. Û ji bo tiştên din ên ku hûn hewce ne dema ku hûn derbasî apartmanê dibin û hîn tune ne.

7. Her weha hûn dikarin serlêdana bexşînê bikin heke xanî berî ku hûn tê de tamîr hewce bike. Berî ku hûn derbasî hundur bibin, ji **Daîreya Karûbarên Civakî** an **Navenda Karê** şîretan bistînin.

8. Divê hûn **delîlên** lêçûnên germkirinê ji bo daîra xwe li **Daîreya Karûbarên Civakî** an **Navenda Kar** bişînin.

9. Divê hûn her **guhertinek di lêçûnên** xanî de ji **daîreya refaha civakî** an **navenda kar** re ragihînin. Bo nimûne: Heke hûn hewce ne ku ji bo germkirina malê bêtir drav bidin.

Baldarî:

Tenê kopiyên belgeyên xwe bidin kesên din! Belgeyên orîjînal ji bo xwe biparêzin!

Li daîreyekê digerin

Li daîreyekê digerin

Belgeyan li hev bixin û bi xwe re bînin

Kontrola apartmanê

Rent contract

2.

Jiyana li Kolnê

2. Jiyana li Kolnê

Gîrîng e ku bi xwediyê malê û bi cîranan re di aştîyê de bin. Ji bo vê yekê, divê hûn wekî kirêdar **maf û erkên** xwe bizanibin. Ev tê wê wateyê: Pêdivî ye ku hûn zanibin ku hûn

- **destûr didin ku** hûn li mala xwe çî bikin.
Bo nimûne: Ma heywanên heywanan di daîreyê de têne destûr kirin.
- û hûn wekî kirêdar **tdivê çî bikin**.
Bo nimûne: Ma hûn hewce ne ku hûn xaniyê derenceyan paqij bikin.

Ew di **peymanana kirêya** we de ye.

Giring:

Her dem ji bo kesên din **nerazî** bikin. Tiştêkî ku dibe ku cîranên we aciz bike nekin. Bo nimûne: Bi şev li **muzîka bilind** guhdarî nekin.

Li ser vê yekê pirsên we hene? Hûn dikarin li vir alîkariyê bistînin:

- **Komeleya kirêdaran:**
<https://bit.ly/2QM3yFL>
Ger pirsgirêkên qanûnî hebin.
- **Navenda Serfkaran:**
<http://bit.ly/2Nc2wRc>

Di dawîya kitêba agahdariyê de li ser gelek **alîkariyan nêrînek heye.**

1. Qanûnên Xanî

Peymana kirê diyar dike ka çi **maf û erkên** we hene.

Hûn dikarin li ser vê yekê bêtir agahdarî li ser rûpela 36 (beşa Maf û erkên kirêdar) bibînin.

Peymana kirêdariyê bi gelemperî **rêzikên Xanî digire**. Rêzikên malê **maf û erkên** we yê li malê diyar dikin. Bo nimûne:

- **Demên bêdeng** li malê
- Qaîdeyên ji bo **odeyên hevpar** Kî dikare odeyan bikar bîne. Kî hewce dike ku odeyan paqij bike. Bo nimûne: Bodrum, mala derencexan û odeyên din.

Divê her kes li gorî qaîdeyên di **rêzikên malê** de tevbigere. Rêgezên malê alîkar dikin ku hemî cîran bi aramî û xweş bi hev re bijîn.

Rêzikên malê ji we re dibe alîkar, mînak: Heke hûn hestê dikin ku hûn nerehet bûne. Bo nimûne: Ji ber ku cîranê te bi şev pir bi deng e.

Regelîn

1.
2.
3.

Ji cîranê bipirsin ku tevgera xwe biguherîne. **Rêgezên malê** bîne bîra cîran. Di rewşa awarte de, bi xwediyê xanî re biaxivin.

Zêdetir agahdarî li ser **Rêgezên Xanî** li ser Înternetê têne dîtin: <http://bit.ly/2N8wTrB>

2. Mesrefên

Ya ku divê hûn her meh bidin ev e:

- Ji bo daîreya xwe **kirê**
- Mesrefên **germkirinê û Ava germ**
- **Mesrefên alîkar** an jî: Mesrefên xebitandinê.

Ev mesrefên zêde ne.

Bo nimûne: Ji bo ava sar an berhevkirina çopê.

Her weha divê hûn heqê **elektrîka malê** bidin. Divê ev elektrîk rasterast bi

dabîinkerê enerjîyê re were qeyd kirin û

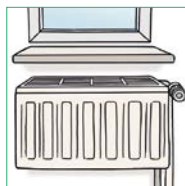
dayin. **Tu pere ji bo vê yekê** ji daîreya refaha civakî an jî navenda kar nastînî.

Carinan di apartmanan de germkirina ku

bi elektrîkê dixebite heye. Ev elektrîk

wek **elektrîka malê** nayê hesibandin û ji

aliyê Navenda Kar ve tê qebûlkirin..

Hûn dikarin bêtir agahdarî li ser **lêçûnên alîkar** li ser Înternetê bibînin: <http://bit.ly/2w9sQVz>

Ji bilî kirê divê hûn **lêçûnên alîkar** bidin.
Pir caran divê hûn her **meh mîqdarek diyar** bidin. Dûv re lêçûn **salê** carekê ji hêla xwediye xanî ve **têne danîn**.

Wê hingê hûn **drav** vedigerin:
Ger we **kêmtir elektrîk** bikar aniye. An jî hûn hewce ne ku **bêtir** bidin: Ger we **bêtir elektrîk** bikar anî.

Giring:

Dema ku hûn ji **Daîreya Karûbarên Civakî** an **Navenda Karê** pere distînin divê hûn **îfadeyê nîşan** bidin.

Hişyarî

Ger hûn pir zêde germ bikin, dibe ku hûn hewce ne ku **pereyên zêde** bidin. Ofîs tenê dema ku lêçûn **maqûl bin dide**.bin dide..

Hûn dikarin bêtir agahdarî li ser **germkirinê** li ser înternetê bibînin: <https://bit.ly/2o5BCPZ>

Ger li derve **sar** be û **germkirin bi ser nekeve** an jî **kêmasiyên** we yê din di apartmanê de hebin, hûn dikarin serî li **Mufetîşxaneyê Xanî** ya Bajarê Kolnê bidin.

Lêbelê, heke hûn bi xwe mesrefên **ceyran, gaz û ava** xanî nedin, mufetîşê xanî **nikare** alîkariyê bike.

Hûn dikarin bêtir agahdarî li vir bibînin:
<http://bitly.ws/Eg8R>

3. Maf û erkên wek kirêdar

Dema ku hûn peymana kirê îmze dikin, hûn dikarin xanî bikar bînin. Lê daîre ne ya we ye. Ji ber vê yekê, hûn hewce ne ku meriv baş lînêrîna daîreyê bigire. Divê hûn lînêrîn û parastina wê bikin. Ev tê wateya.

Regeln

1.
2.
3.

– Divê hûn ji **zîrarê** dûr bisekinin. Ger hûn tiştek bişkînin, **bîmeya berpirsiyariya** mecbûrî dikare alîkariya we bike. Hûn dikarin li ser Înternetê bêtir agahdarî li ser bîmeya berpirsiyariya mecbûrî bibînin: <http://bit.ly/2Nc2wRc>

Divê hûn tavi lê **zîrarê** bidin **xwediyê malê**. Da ku zirar bi lez were sererast kirin. Bo nimûne: Di rewşa zirara avê an şikestina pencereyan de.

- Tenê heke di peyman a kirêdariyê de hatibe diyar kirin pêdivî ye ku hûn xanî nûjen bikin.
- Divê hûn ji **qalibê** dûr bikevin. Ya ku divê hûn bikin ji bo pêşîgirtina ji qelewbûnê di malê de ev e:
  - Ji bo çend deqeyan rojê çend caran pencereyan vekin. Di zivistanê de jî.
  - Odeyên ku hûn cilşotên xwe lê **zuha dîkin bi hewa derxin**.

You can find more information about mold and weather on the Internet:
<http://bit.ly/2P00cx5>

4. Maf û erkên xwediyê xanî

Erkên xwediyê malê jî hene.

Bo nimûne:

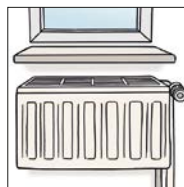
Divê ew xaniyek wisa radestî we bike ku hûn tê de bê pirsgirêk bijîn.

Regeln

1.
2.
3.

Ev tê wê wateyê:

- Divê xanî bê **zîrar be**.
- Divê xanî **hişk be**.
- **Germkirin** divê bixebite.

Pêdivî ye ku ew an wê zirarê li xanî tamîr bike.

Bo nimûne:

- Ger we zirara avê hebe.
- An eger camên şikestin.

Divê ew bihêle ku **malbata** we bi we re bijî. Bo nimûne: **Zarokên** te.

5. Mêvan û bin-kirêdar

Destûra we heye ku hûn di xaniyê we de **mêvanan** hebin. Ji bo vê yekê hûn **ne hewceyî destûra** xwediye xanî ne. Lê ger kesên din bi we re bar bikin **divê** hûn bi xwediye xanî re bixivin.

Bo nimûne:

- Mêrê te
- Jina te
- An jî kesên din ên di malbata we de.

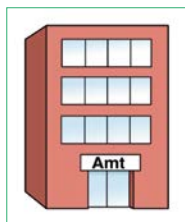

Ger xanî **têra xwe mezin** be divê xwediye xanî destûrê bide vê yekê.

Xwediye malê tenê dikare bêje **NA** heke mal **pir piçûk** be.

Hûn dikarin ji Navenda Mîşterî ya Bajarê Kolnê alîkariyê bistînin. Bo nimûne: Ger xwediye malê we nehêle malbata we **biçe hundur**. An jî heke ji bo vê **sertîfîkayê** nede we.

Dûv re ji kerema xwe biçin **navendek xerîdar** li Kolnê.

Ger kesên ku ne ji **malbata** we ne bi we
re bar bikin, divê hûn herî **dereng ji 8**
hefteyan ji xwediye xanî destûr bixwazin.
Bo nimûne:
Heval an jî kesên din.

Giring:

Heger tu ji **daîreya ewlehiya civakî pere**
distînî, divê tu ji buroyê re bibêjî ku kesên
din bi te re bar dîkin. Bo nimûne: Ofîsa
refaha civakî an jî navenda kar.

6. Zibil

Divê hûn çopê xwe ji xaniyê xwe derxînin.
Û divê hûn çopê xwe **rast ji hev veqetînin**.

Di mala we de bi **gelemperî 3 çopê** hene

– 1. Pîlastîk

Bo nimûne: Packaging.

– 2. Kaxez

Bo nimûne: Rojname.

– 3. Bermahiyên bermayî

Bo nimûne: Bermayên xwarinê.

Xizmeta komkirina çopê bi rêkûpêk çopê kom dike. Li Kolnê, ev ji hêla AWB ve tê kirin.

Hûn dikarin li ser Înternetê bêtir agahdarî bibînin: <http://bitly.ws/ABae>

Dijîn

Saetên
bêdeng

Pêşîlêgirtina
zîrarê

Enerjiyê
bîparêzin

çopê
veqetînin

Ji kesên
dîn re rapor
bikin

hewa
kîrin

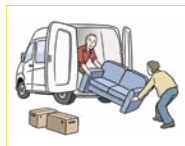

3.

**Ji malê bar
dikin**

3. Ji malê bar dîkin

Dema ku hûn dixwazin ji mala xwe derkevin, divê hûn li ser gelek tiştan bifikirin. Me tiştên herî girîng ji we re nivîsand:

1. Ez çawa dikarim peyman a daîreya xwe biqedînim?

– Berî ku hûn hişyariyê bidin ku hûn ji daîreya xwe derkevin, ji kerema xwe bi **xebatkarê doza** xwe re li Daîreya Xizmetên Civakî an Navenda Karê bipeyivîn heke hûn ji rayedaran pereyan distînin,

– Divê hûn bi **nivîskî** agahdar bikin. Hûn nikarin **faks** an **e-nameyê** bişînin Divê hûn bi **kesane** agahdariya bidawîbûnê bidin. An jî bi **posteyê** ji xwediyê malê re bişînin.

Şîret:

Daxuyaniyê wekî **nameyek qeydkirî** bişînin.

Ji kerema xwe ji karmendek li postexaneyê bipirsîn.

Giring:

Divê hûn beyannameya betalkirinê **îmze** bikin. Tenê wê gavê agahdariya bidawîbûnê derbasdar e.

Ger **çend kirêdar** bixwazin derkevin derve, tenê 1 kes îmze bike ne bes e. Daxuyaniya betalkirinê divê ji hêla **hemî kirêdarên** ku di peymana kirêdariyê de ne û dixwazin agahdariya betalkirina xwe bidin were îmze kirin.

Divê di beyannameya betalkirinê de çi bê nivîsandin?

Me ji bo betalkirinê **mînakek** danezanek çêkir. Nimûne nivîsek ji bo ragihandina bidawîbûnê vedihewîne.

Hûn dikarin li ser Înternetê nimûneya betalkirinê bibînin:

<https://bit.ly/2MsoOSp>

Hûn dikarin nimûneyê ji bo hişyariya xwe ya bidawîbûnê bikar bînin. Hûn dikarin nimûneyê çap bikin. Dûv re divê hûn daxuyaniyê **dagirin**. Dûv re divê hûn danezanê **îmze** bikin.

Paşê tu îxbarê bidî xwediyê xanî yan jî xanima xwe. An jî hûn dikarin agahdariya betalkirinê bi posteyê bişînin.

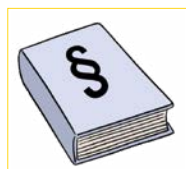
Ez kengê dikarim agahiyek bidawîbûnê bidim?

Ji bo dayîna îxbara betalkirinê muhlet **hene**. Gotina giran a vê yekê ev e: **Serdema ragihandina bidawîbûnê**. Sînorê qanûnî ji bo dayîna hişyariya betalkirinê **3 meh** e.

Wateya wê, bo nimûne: Ger hûn dixwazin di **30ê Adarê de derkevin derve**, divê hûn di **destpêka Çile de agahiya xwe ya bidawîbûnê** bidin. Ev **3 meh** dide xwediye xanî da ku kirêdarek nû bibîne.

Giring:

Xwediye xanî divê di roja kar a **3yemîn a meha yekem** de hişyariya we werbigire. Wê hingê hûn dikarin di meha piştî wê de derkevin derve. Ev di **Qanûna Sivîl a Alman (Bürgerliches Gesetz-Buch)** de di beşa **573c** de tê gotin.

Îstîsna:

Ger peymana kirêdariyê wekî din diyar bike heyama qanûnî ya **agahdarkirinê nayê sepandin**.

Ji kerema xwe berê peymana kirêya xwe kontrol bikin: Carinan di peymana kirê de **betalkirina hişyariyê** tête pejirandin. Ev tê wateya: Destûr nayê dayîn ku hûn peymanê **biqedînin**.

Qanûn dibêje:

Derxistina mafê betalkirinê qanûnî ye. Lê betalkirina betalkirinê dibe ku herî **zêde 4 salan** bidome. Piştî 4 salan, destûr tê dayîn ku hûn kirê biqedînin.

Carinan peymanek kirêdariyê ya **demkî tê çêkirin**. Ev tê wê wateyê: Peymana kirêdariyê tenê ji bo demek diyarkirî derbasdar e. Piştî wê, divê hûn **peymanek kirêdariyê ya nû bikin**. An jî divê hûn ji daîreya xwe derkevin.

Ger pirs an **pirsgirêkên** we hebin, ji kerema xwe alîkariyê bistînin. Bo nimûne: Hûn dikarin ji parêzer an **navendek şewirmendiye** alîkariyê bistînin.

Carinan hûn dikarin ji **heyama hişyariyê dûr bixin**: Ger hûn kirêdarek **nû bibînin**. Wê hingê hûn carinan dikarin peymana xwe **zûtir betal bikin**. Û berê ji daîreyê derkeve.

Giring:

Divê xwediyê xanî bi kirêdarê nû **razî bibe**. Ger xwediyê xanî razî **nebe**, wê demê hûn **nikarin** berê kirêdariya xwe biqedînin.

Mafê we nîn e ku hûn kirêdariya xwe zû biqedînin.

Ma ez ji bo bidawîkirina kirêdariyê sedemek hewce dikim?

Na. Ne hewce ye ku hûn sedemek bidin ku hûn dixwazin derkevin derve. Heke hûn hemî rêbazan bişopînin, hûn dikarin bê sedem kirêdariya xwe biqedînin.

Ji bo bidawîkirina kirêdariya xwe tenê sedemek lazim e ku hûn dixwazin berê ji apartmanê derkevin. An jî hûn heyama ragihandina bidawîbûnê nagirin. Lê ji bo vê tenê çend sedem bes in. Ji kerema xwe şêwirdariyê bigerin.

Bo nimûne:

Ger hûn dixwazin berê ji apartmanê derkevin. Ger hûn li gorî dema ragihandina bidawîbûnê tevnegerin.

2. Piştî bidawîbûnê divê ez çi bikim?

– Ji kerema xwe berî ku dema

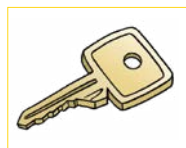
ragihandinê bi dawî bibe bi xwediye xanî re têkilî daynin.

Divê hûn bi xwediye xaniyê xwe re li ser radestkirina xanî biaxivin.

Bo nimûne:

- Kengî hûn dixwazin derkevin derve?
- Hûnê kengî kilîtan bidin dest?

- Pêdivî ye ku hûn destûrê bidin ku mirov apartmanê bibînin: Ev tê wê wateyê: Berî ku kesên din xaniyek kirê bikin, ew bi gelemperî dixwazin wê kontrol bikin. Tevî ku hûn hîn jî di apartmanê de dijîn. Divê hûn destûrê bidin vê yekê. Pêdivî ye ku hûn wextê veqetînin da ku mirov werin malê kontrol bikin. Divê hûn apartmana xwe nîşanî mirovan bidin.

Dadgeh dibêjin:

Divê hûn bihêlin ku mirov herî kêm heftê carekê biçin malê.

Giring:

Mirov bi tenê nikarin werin apartmanê bibînin. Divê ew berê bi we re randevûyekê çêbikin.

3. Berî ku derkevim derve divê ez çî bikim?

– Guhertinên li apartmanê:

Divê hûn ji daîreyê wekî ku we ew standiye bihêlin.

Ev tê wateya:

Hemû tiştên ku we bi xwe di daîreyê de bi cih kirine divê berî ku hûn derkevin derve.

Bo nimûne:

Amûr û pêlavên wekî metbexek birêkûpêk an qatek nû.

Îstîsna:

Ger xwediyê malê razî bibe, tişt dikarin di daîreyê de bimînin.

Giring:

Ji kerema xwe ji bo vê yekê **destûra nivîskî** bixwaze. Her weha hûn dikarin wan **bifiroşin** kirêdarê din. Ev tê wê wateyê: Hûn tiştên di daîreyê de bihêlin. Kirêdarê din ji bo tiştan pere dide we. Ev tê gotin: **Ablöse (lêçûna xwedîkirinê)**. Hûn dikarin bêtir agahdarî li ser Ablöse (Heqê mobîlya) li ser rûpela 14 (Beşa Ablöse (Xerca mobîlya) bibînin).

Giring:

Divê hûn jî bi **nivîskî** vê yekê **qebûl** bikin.
Tiştê ku hûn difroşin bi rastî diyar bikin. Bi
îmzeya xwe firotanê piştrast bikin!

Tamîrkirin û nûvekirin: Di prensîbê de:
Dema ku hûn derketin derve ne hewce ye
ku hûn apartmanê **nû bikin**. Tenê pêdivî
ye ku hûn apartmanê nû bikin: Ger di
peyman kirêya we de hatî nivîsandin û
derbasdar be. An jî heke hûn xanî
xerabûyî bihêlin.

Ji kerema xwe berî ku hûn derkevin kontrol bikin:

- Peymana kirêya we li ser mijarê çî
dibêje: **Nûvekirin**.
- Û gelo ji dema ku hûn li wir dijîn, xanî
hatiye nûvekirin.
Hûn dikarin bêtir agahdarî li ser
nûvekirinê li ser Înternetê bibînin:
<http://bit.ly/2PzUh39>
- Ger we dîwar bi **rengê rengîn boyax**
kiribe, berî ku hûn derkevin derve, divê
hûn dîsan bi **rengê spî boyax** bikin.
Heya ku xwediyê malê razî nebe.

– **Paqijkirina daîreyê:**

Dema ku hûn xaniyek teslîm dikin divê bi **tevahî were vala** kirin. Ev tê wateya: Divê hemû ode vala bin. Ev jî dihewîne:

- Bodrumê
- Depoxane
- û odeyên hilanînê yên din.

Ji kerema xwe di wextê xwe de li **bermahiyên mezin** miqate bin! Divê hûn ji bo vê yekê **randevûyekê** bidin. Dûv re karûbarê berhevkirina çopê dê bermahiyên we yên mezin hilde.

Hûn dikarin li ser Înternetê bêtir agahdarî li ser bermahiyên mezin bibînin:
<https://bit.ly/2BHaikF>

Dema ku hûn derketin, divê xanî **paqij û bi rêkûpêk** be. Ev tê wê wateyê: Berî ku hûn derkevin, divê hûn hemî jûreyan paqij bikin. Da ku dema ku hûn vegerînin daîre paqij be.

4. Dema ku xaniyek radest bikim divê ez çî bihesibînim?

– Randevûyekê çêbikin:

Ji kerema xwe re di wextê xwe de randevûyekê bi xwediyê xanî xwe re deynin ku **daîreyê teslîm bikin**.

Divê hûn herî **dereng di roja dawî ya dema** ragihandinê de xanê teslîm bikin. Her weha hûn dikarin apartmanê berê radest bikin.

Bo nimûne: Heke hûn dixwazin zûtir ji malê derkevin.

- **Şahid an kesê pê re:** Dema ku hûn dixwazin malê radest bikin **şahidek** bi xwe re bînin. Bi gotineke din, kesekî ku dikare alîkariya te bike bîne. Bila şahid hemû odeyan bibînin. Ev ji bo ku şahid dikare di rewşa awarte de alîkariya we bike.

Mînakî, heke xwediyê xanî paşê bêje: Te xanî xera hişt. Divê hûn zêde pere bidin. Wê hingê şahid dikare bibêje: Berî ku derkevim, min xanî dît. Ez dikarim şahidiyê bikim ku xanî bi rêkûpêk bû. Ez dikarim îspat bikim ku xwediyê malê derewan dike.

Giring:

Divê şahid nebe **alîgirê peymanê**. Bi gotineke din, ne kesek ku di peymana kirêdariyê de ye. Bo nimûne: Hevjînê malê

– Protokola radestkirinê:

Di dema radestkirinê de, rewşa xanî tê kontrol kirin. Ev tê wateya: Tu xaniya vala nîşanî xwediye malê da. Xwediye malê ji te re dibêje ku her tişt di rê de ye. An jî heke hûn hîn jî hewce ne ku tiştê bikin. Bo nimûne: Paqijkirina malê an jî birêkûpêkkirina malê

Her gav **protokolek radestkirinê** binivîse. Ev kaxezek e ku dibêje: Min xanî vala û paqij teslîm kir. Xwediye xanî di heman rewşa ku min jê hiştibû de apartman qebûl dike

Giring:

1. Divê hûn dîroka radestkirina malê binivîsin
2. Divê hûn û xwediye malê protokolê îmze bikin.

Ji bo ku hûn hîn jî paşê wê îspat bikin:

Dema ku ez derketim derve, min hemû qaîdeyan şopand. Min xaniyek di rewşek baş de teslîm kir.

Şîret:

Berî ku hûn derkevin derve wêneyan ji jûreyan bigirin. Dema ku hemî odeyên vala ne, çêtir e ku meriv vê yekê bikin.

– Zîyan:

Ger kirêdar zîrê bide apartmanê, xwediyê xanê dikare **tamîrkerin** an **guheztinê bixwaze**.

Ji bo vê **sîgorta berpirsiyariyê** girîng e. Sîgorteya berpirsiyariyê ji bo zîrê dide.

Hûn dikarin li ser Înternetê bêtir agahdarî li ser bîmeya berpirsiyariya mecbûrî bibînin: <http://bit.ly/2Nc2wRc>

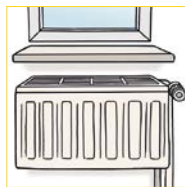
Giring:

Şopên bikaranîn wekî **zîrarê** nayên hesabandin. Şopên bikaranînê tê wateya: Dema ku hûn dikarin bibînin ku tiştek hatiye bikaranîn. Şopên bikaranînê ev in, wek nimûne: Di axê de xişandin. Ev wekî zîrarê nayên hesabandin. Kirêdar ne mecbûr e ku tamîr bike an jî heqê vê yekê bide.

– Xwendina metre

Ger hûn di xaniyekê de dijîn, pêdivî ye ku hûn ceyran, av û xwendinên germkirinê hebin. Dema ku hûn ji xaniyekê derdikevin, divê hûn xwendinên elektrîkê, av û germkirinê kontrol bikin.

Ji bo kirina vê yekê, di her malê de amûrên ku vexwarina we dihejmêrin hene. Ev tê wê wateyê: Amûrên li malê nîşan didin ku we çiqas elektrîk, av û germkirinê bikar aniye. Ev tê gotin:

Xwendina metre

**Ya ku divê hûn bikin berî ku hûn ji
apartmanekê derbikevin ev e:**

Xwendina metreyan ji amûran bixwînin.

Xwendina metreyan di protokola
radestkirinê de binivîsin. Da ku xwediyê
xanî bizanibe: Te çiqas bikar aniye û
çiqasî divê hûn bidin. Û ji dema ku
kirêdarê nû divê bidin.

Baldarî:

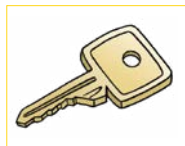
Carinan tu bi xwe nikarî metreyan
bixwînî.

Dûv re divê hûn bi **dabînerê
enerjiyê** re randevûyekê çêbikin. Bo
nimûne: Bi şirketa ku hûn elektrîka xwe
jê distînin. Wê hingê pêdivî ye ku
pargîdanî xwendinên metreyan
bixwînin,

– **Mifteyên malê:**

Heke hûn gava ku hûn ji derve diçin mifteyan vedigerînin, ji kerema xwe vê yekê bi **nivîskî piştrast** bikin.

Ev tê wê wateyê: Di protokola radestkirinê de binivîsin ku xwedêgiravî hemû kilîtan wergirtine.

Giring:

Heta ku hûn pê ewle nebin ku HER TIŞTÊ di protokolê de rast e, protokolê îmze nekin.

Ji kerema xwe heke pirs û pirsgirêkên we hebin alîkariyê bistînin.

Bo nimûne: Heke hûn tiştek fêhmakin. An jî heke di protokolê de tiştek xelet e.

Hingê hûn ne hewce ne ku protokolê îmze bikin. Lê divê hûn hemî mifteyên apartmanê bidin xwediyê xanî berî ku hûn derkevin derve û dema kirêkirinê biqede.

Hûn dikarin bêtir agahdarî li ser protokola radestkirina apartmanê li ser înternetê bibînin:
<https://bit.ly/2xCHSUq>

5. Dema ku ez diçim divê ez çi bifikirim?

- **Pêşî ji bo tevgerê alîkariyê** amade bikin.

Bo nimûne: Bila kesên ku dikarin di tevgerê de ji we re bibin alîkar di wextê xwe de zanibin.

- Ger hûn nexwazin bi xwe tevgerê bikin, berî wextê gazî **pargîdaniyek veguheştinê** bikin.

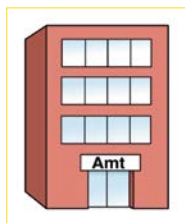
Şîret:

Heke hûn dixwazin pargîdaniyek veguheztinê bikin, çêtirîn e ku hûn di van deman de tevbigerin: Di navbera

6-ê heya 13-ê û

18-ê heya 24-ê mehê de. Wê demê pargîdaniyên veguheztinê erzantir in.

- **Girîng:** Heke hûn ji daîreya refaha civakî an navenda kar sûd werdigirin, berê xwe bidin şîretan.

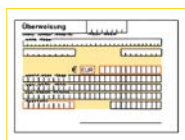
- Divê hûn li navenda xerîdar ji **nû ve qeyd** bikin: Ev tê wê wateyê: Dema ku hûn bar dîkin û navnîşek nû heye divê hûn li nivîsgehê qeyd bikin. Ji bo vê yekê, ji kerema xwe biçin ofîsa li cihê rûniştina xwe ya nû.

Giring:

Divê hûn zarokên xwe ji nû ve li dibistan an kreşê qeyd bikin. Ev tê wê wateyê: Divê hûn bibêjin ku hûn diçin û navnîşek nû heye.

- Pêdivî ye **ku hûn fermana xweya domdar a bi bankê re betal bikin**. Bo nimûne: Ger fermanek we ya domdar hebe ku hûn fatûreyên xwe bidin:
  - Ji bo **kirêya** we
  - Ji bo **elektrîkê** te
  - Ji bo **têlefona** we

- Divê hûn navnîşana xweya nû bibêjin:

Bo nimûne:

- Li **bankê**
- Li **daîreya bacê**
- Li **navenda kar**
- Bi **şirketa bîmeya** we re
- Bi **doktorê** xwe re

- Divê hûn **daxwaznameyek şandinê ji postexaneyê** re bişînin. Ev tê wê wateyê: Hûn ji postexaneyê re dibêjin ku navnîşek we ya nû heye. Ger kesek nameyekê bişîne navnîşana weya kevn, postexane dikare nameyê ji navnîşana weya nû re bişîne.

Hûn dikarin forma **daxwaza şandinê** li ser Înternetê bibînin:

<http://bit.ly/2BCOFSM>

- Hûn hewce ne **ku hûn bi karûbaran re qeyd bikin.**

Bo nimûne:

Li rûniştgeha xweya nû **elektrîkê tomar** bikin.

6. Divê ez ji bo depoyê çi bifikirim?

Ger hûn apartmanek kirê bikin, divê hûn **depoyek** ewlehiyê bidin. Depoyek pereyê **kirêdar** e. Ev pere ji bo xwediye malê şeklek ewlehiyê ye. Xwediye malê ji bo **zerara** xanî bi pereyan bi kar tîne.

Bo nimûne:

Ger hûn di xanî de zirarê bidin tiştek. Û xwediye xanî hewce dike ku apartmanê tamîr bike. Paşê xwediye malê yan jî xanima bi pereyan heqê karî dide. Hingê hûn kêmtir **pereyên paşde bistînin**.

Giring:

Ger apartman bi rêkûpêk be, wê hingê hûn ê hemî **depo paşde bistînin**.

Ji kerema xwe not bikin:

Xwediye malê an jî xwedan xanî divê tenê **piştî 6 mehan** depoyê vegeirîne.

Beriya wê, **mafê** we tune ku hûn depoyê ji xwediye xanî an jî ji xwediye malê bistînin.

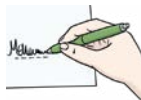

Ji malê bar dikin

Plan dike ku ji malê derkeve

- Li xaniyek nû digerin
- Ji navenda kar dipirsin

Agahiyê bidin da ku xaniyê kevn vala bikin

- Bîranîna muhletan

Kontrolên ji bo kirêdarên nû

- Destûr û plansazkirina kontrolên xanî

Apartmanê vala bikin û paqij bikin

Protokola radestkirinê / Radestkirina mifteyan

- Wêneyên xisarên li malê kişandin

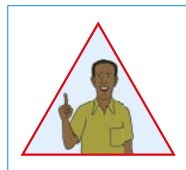

Ji apartmanê derkevin

4.

**Mafên we
di rewşa
cîhêkariyê de**

4. Mafên we di rewşa cîhêkariyê de

1. Cudakarî çî ye û qanûn li ser çî dibêje?

Ger dema ku hûn li daîreyekê digerin an jî kirê dîkin cîhêkar bin, mafên we hene. Ev di Qanûna Tedawiya Wekheviya Giştî (AGG) de tê gotin. Qanûn bi hin sedeman cudakariyê qedexe dike. Mînakî, dibe ku hûn di veqetandina xaniyan de tenê ji ber ku eslê we cûda ye an kêmendamek we cûdakariyek neyê kirin. Ew ê cudakarî be.

Lêbelê, ne her redkirina daîreyek cûdaxwazî ye. Bi taybetî li bajarên mezin, çend sed kes bi gelemperî ji bo yek xanî serlêdan dîkin.

Wê hingê xwediya xanî her gav nikare her kesê ku xanî dixwaze vexwîne temaşekirinê. Gelek caran redkirina wê hingê tiştek bi we re kesane tune.

Mînaka cudakariyê: Xwediya xanî xaniyek pêşkêşî dike. Ew tenê Almanan vedixwîne randevûyekê ji bo dîtina apartmanê. Malbateke Sûrî ji bo dîtina apartmanê nayê vexwandin ji ber ku xwediya xanî „biyaniyan naxwaze” di apartmana xwe de. Di vê nimûneyê de malbata Sûriyeyî ji ber eslê xwe rastî cudakariyê tê. Ev cudakarî

bi qanûnê qedexe ye. Dema ku kirêdaran hildibijêrin, divê rengê çerm an eslê wan ne rolekê bilîze.

2. Di rewşa cihêkariyê de divê ez çi bikim?

Heger li hemberî we cudakarî hatibe kirin, divê hûn li şîret û piştgiriya bigerin. Li ser serperhatiyên xwe bi malbat, heval an nasên xwe re bipeyivin. Ev dikare ji we re bibe alîkar ku hûn rewşê çêtir fam bikin. Bi malbat an jî nasên xwe re, bifikire ka çi piştgirî ji we re lazim e.

Kes neçar e ku tehemûla cudakariyê bike! Destûr heye ku her kes xwe li dijî cudakariyê biparêze.

Hûn dikarin li vir şêwirdariyê bistînin:

- Ofîsa li dijî cihêkariyê:
<http://bitly.ws/ABay>
- OEGG: <http://bitly.ws/ABaS>
- Caritas: <http://bitly.ws/ABaV>
- Rubicon: <http://bitly.ws/ABb4>

5.

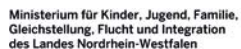
Alîkarî

Alîkarî li ser Înternetê

- Hûn dikarin bêtir **agahdarî li ser pey dakirina** xanî li ser Înternetê bibînin: <https://bit.ly/2Mqh2sn>
- Hûn dikarin serîlêdana belgeya ji bo **mafê xaniyên civakî** ji ofîsê li ser înternetê bibînin: <https://bit.ly/2pt94R4>
- Zêdetir agahdarî di **derbarê protokola radestkirina malê de** dikarin li ser înternetê li ser vê navnîşê bibînin: <https://bit.ly/2xCHSUq>
- Hûn dikarin navnîşan û demjimêrên vekirina **navenda xerîdar** li ser înternetê bibînin: <http://bit.ly/2wjzjwp>
- Agahiyên ji **Navenda Kar**: <https://bit.ly/WqCK>
- Hûn dikarin ji **Ofîsa Xanî** li ser Înternetê agahdarî bibînin: <http://bit.ly/2OUjGTG>
- Agahiyên bêtir li ser **depayê** dikarin li ser Înternetê li ser vê navnîşê bibînin: <http://bit.ly/2LII66n>
- Agahiyên li ser qaîdeyên malê dikarin li vir bibînin: <http://bit.ly/2N8wTrB>
- Hûn dikarin bêtir agahdarî li ser **lêçûnên alîkar** li ser Înternetê bibînin: <http://bit.ly/2w9sQVz>
- Hûn dikarin bêtir agahdarî li ser **germkirinê** li ser înternetê bibînin: <https://bit.ly/2o5BCPZ>
- Zêdetir agahdarî li ser **bîmeya berpirsiyariya mecbûrî** dikare li ser Înternetê were dîtin: <http://bit.ly/2Nc2wRc>
- Zêdetir agahdarî li ser **qalib û hewalêkirinê** dikarin li ser Înternetê werin dîtin: <http://bit.ly/2P00cx5>
- Zêdetir agahdarî li ser veqetandina çopê dikarin li ser Înternetê bibînin: <https://bit.ly/2BHaikF>
- Nimûneyek agahdarkirina **betalkirina** xanî dikare li ser Înternetê were dîtin: <https://bit.ly/2MsoOSp>

- Hûn dikarin bêtir agahdarî li ser mijara **nûvekirinê** li vir bibînin: <http://bit.ly/2PzUh39>
- Zêdetir agahdarî li ser bermahiyên mezin dikarin li ser Înternetê werin dîtin: <https://bit.ly/2N31mXv>
- Hûn dikarin forma **daxwaza şandinê** li ser Înternetê bibînin: <http://bit.ly/2BCOF5M>

Projeyek hevkarîyê ji hêla

Stadt Köln (Bajarê Kolnê)

Amt für Integration und Vielfalt
(Ofîsa Entegrasyon û Pirrengiyê)
Kommunales Integrationszentrum
(Navenda Entegrasyona Şaredariyê)
Kleine Sandkaul 5
50667 Köln

T: 0221 221-29292

F: 0221 221-29166

ki@stadt-koeln.de

www.ki-koeln.de

Stadt Köln

Die Oberbürgermeisterin

Amt für Integration und Vielfalt

Amt für Presse- und Öffentlichkeitsarbeit

Gestaltung und Druck

Zentrale Dienste der Stadt Köln

Bildnachweis

Titel: © ink drop/Fotolia

Innenseiten: © Lebenshilfe für Menschen mit geistiger Behinderung
Bremen e.V., Illustrator Stefan Albers, Atelier Fleetinsel, 2013 – 2018

13-JG/279-23/16/11.2023

